

Les 134 – Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord עָנָה *ánáh* [pa'al] Antwoorden.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	עֹנֶה onèh	עָנִיתִי ánitie	אֶעֱנֶה è'èneh	אֲנִי
Ik (v)	עֹנֶה onáh	עָנִיתִי ánitie	אֶעֱנֶה è'èneh	אֲנִי
Jij (m)	עֹנֶה onèh	עָנִיתָ ánitá	תֵּעֲנֶה ta'anèh	אַתָּה
Jij (v)	עֹנֶה onáh	עָנִיתָ ániet	תֵּעֲנִי ta'anie	אַתְּ
Hij	עֹנֶה onèh	עָנָה ánáh	יֵעֲנֶה ya'anèh	הוּא
Zij	עֹנֶה onáh	עָנְתָה ántáh	תֵּעֲנֶה ta'anèh	הִיא
Wij (m)	עֹנִיִּם oniem	עָנִינוּ áninoe	נֵעֲנֶה na'anèh	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	עֹנוֹת onot	עָנִינוּ áninoe	נֵעֲנֶה na'anèh	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	עֹנִיִּם oniem	עָנִיתֶם ánitèm	תֵּעֲנֻוּ ta'anoe	אַתֶּם
Jullie (v)	עֹנוֹת onot	עָנִיתֶן ánitèn	תֵּעֲנֻוּ ta'anoe	אַתֶּן
Zij (m)	עֹנִיִּם oniem	עָנוּ ánoe	יֵעֲנֻוּ ya'anoe	הֵם
Zij (v)	עֹנוֹת onot	עָנוּ ánoe	יֵעֲנֻוּ ya'anoe	הֵן

Gebiedende wijs: m: עָנֶה *aneh*, v: עָנִי *anie*, meervoud: עָנוּ *anoe*, infinitief: לְעֹנֹת *la'anot*

Opdracht 2: Vertaal en geef de uitspraak:

Waar reist u (m) naartoe?	לָאן אַתָּה נֹסֵעַ?	le'an attáh nose'a?
לָמָּה אַתָּה שׂוֹאֵל אֶת זֶה?	לָמָּה אַתָּה שׂוֹאֵל אֶת זֶה?	Waarom vraagt u dat?
Waar komen jullie vandaan?	מֵאַיְפֹה [מֵאַיִן] אַתֶּם בָּאתֶם?	me'efoh [me'ayin] attèm bátèm?
אַנְחֵנוּ בָּאִים מִפְּרִיז	אַנְחֵנוּ בָּאִים מִפְּרִיז	Wij komen uit Parijs
Wat was haar antwoord?	מָה הַמְעֵנָה שְׁלָהּ?	mah hama'anáh shèláh?
Zij zal de weg vragen	הִיא תִשָּׂאֵל אֶת הַדֶּרֶךְ	hie tishal èt haddèrèch
שָׂאֵל אוֹתוֹ אֵיפֹה הַסַּבּוֹן	שָׂאֵל אוֹתוֹ אֵיפֹה הַסַּבּוֹן	Vraag hem, waar de zeep [is]!
Die is ergens in het bad	זֶה אֵיפֹשְׁהוּ [אֵי־שָׁם] בְּאַמְבַּטְיָה	zèh efshèhoe [e-shám] ba'ambatyáh
יְהִי לִי מְכוֹנִית אֵי־פֶעַם	יְהִי לִי מְכוֹנִית אֵי־פֶעַם	Ik zal ooit een auto hebben
לְעוֹלָם לֹא יְהִי לִי מְכוֹנִית	לְעוֹלָם לֹא יְהִי לִי מְכוֹנִית	Ik zal nooit een auto hebben

Les 135 – Werkwoorden 31 – Onregelmatige Gebiedende Wijs

In [les 23](#) heeft u geleerd, hoe de **Gebiedende Wijs** (*imperatief*) צִוִּי, צִוִּי {tziwoey} wordt afgeleid van de Toekomende Tijd (*imperfectum*), tweede persoon, door deze te ontdoen van het voorvoegsel תִּ {ti} en de klanken aan te passen. Daarbij kreeg u dit voorbeeld:

Het werkwoord שָׁמַר *shámar*, bewaren, bewaken, conserveren

Jij (m) zult bewaren	אַתָּה תִּשְׁמֹר attáh tishmor	Bewaar!	שָׁמַר shemor
Jij (v) zult bewaren	אַתְּ תִּשְׁמְרִי at tishm ^{rie}	Bewaar!	שָׁמְרִי shimrie *
Jullie (m) zullen bewaren	אַתֶּם תִּשְׁמְרוּ attèm tishm ^{roe}	Bewaat!	שָׁמְרוּ shimroe *
[Jullie (v) zullen bewaren	אַתֶּן תִּשְׁמֹרְנָה attèn tishmornáh	Bewaat!	שָׁמְרְנָה shmornáh]**

* De ש krijgt een ie-klank, om niet twee toonloze shewa's achter elkaar te krijgen.

** Deze vorm is ongebruikelijk in modern Hebreeuws, men gebruikt de mannelijke vorm.

In deze les kijken we naar een aantal onregelmatigheden.

Bij werkwoorden die met een **yod** beginnen, assimileert die in de toekomende tijd, maar hij komt niet meer te voorschijn bij de gebiedende wijs. Zie [les 71](#).

יָשַׁב	Zitten	Jij (m) zult zitten	תִּשֵּׁב teshev	שֵׁב shev,	שְׁבִי sh ^{vie}	שְׁבוּ sh ^{voe}
יָדַע	Weten	Jij (m) zult weten	תִּדַע teda	דַּע da,	דְּעִי d ^{ie} ,	דַּעוּ d ^{oe}
יָצָא	Uitgaan	Jij zult uitgaan	תֵּצֵא tetze	צֵא tze	צְאִי tz ^{ie}	צְאוּ tz ^{oe}

Bij werkwoorden die met een **noen** beginnen, blijft deze bij veel werkwoorden gehandhaafd in de toekomstige tijd en de gebiedende wijs; soms is hij alleen bij de gebiedende wijs aanwezig, en bij enkele werkwoorden assimileert hij compleet. Zie [les 87](#).

נסע Reizen Jij (m) zult reizen תיסע tissa טע sa טעי s^eie טעו s^eoe

'**Holle**' werkwoorden hebben als kenmerk dat de tweede radicaal (stamletter) een yod of waw is, die in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd vaak ontbreekt, en wordt ingevoegd in de toekomstige tijd en de gebiedende wijs. Zie [les 95](#).

גור Wonen Jij (m) zult wonen תגור tágoer גור goer גורי goerie גורו goeroe
 שיר Zingen Jij (m) zult zingen תשיר táshier שיר shier שירי shirie שירו shiroe

Bij werkwoorden met een **alef** als derde radicaal heeft deze in de tegenwoordige tijd geen eigen klank. In de verleden tijd, toekomstige tijd en gebiedende wijs heeft hij gewoonlijk een A-klank. Zie [les 107](#).

קרא Lezen Jij (m) zult lezen תקרא tiqrá קרא q^erá קראי qirie קראו qiroe

Bij werkwoorden met een **he** als derde radicaal verdwijnt die letter vaak, om plaats te maken voor een yod of waw als leesmoeder. In de toekomstige tijd en gebiedende wijs is een È-klank gebruikelijk. Bij een keelletter (ע, ח) als eerste radicaal wordt dit een A-klank. Zie [les 111](#).

קנה Kopen Jij (m) zult kopen תקנה tiqnè קנה q^ene קני q^enie קנו q^enoe
 עשה Doen Jij (m) zult doen תעשה ta'asèh עשה ^aseh עשי ^asie עשו ^asoe

Onregelmatig werkwoord **Komen**, zie [les 30](#).

בא Komen Jij (m) zult komen תבוא távo בא bo באי bo'ie באו bo'oe

De lamed van het werkwoord **Nemen**, láqach, assimileert met ieder voorvoegsel. Zie [les 123](#).

לקח Nemen Jij (m) zult nemen תקח tiqqach קח qach קחי q^echie קחו q^echoe

Het werkwoord **Gaan**, hálach, wijkt af van wat gebruikelijk is bij werkwoorden met een he als eerste radicaal ([Les 91](#)). Zijn he assimileert met ieder voorvoegsel en verdwijnt. Zie [les 41](#).

הלך Gaan Jij (m) zult gaan תלך telech לך lech לכי l^echi לכו l^echoe

Het werkwoord **Geven**, nátan, is dubbel onregelmatig doordat de eerste en de derde radicaal assimileren met voorvoegsels en achtervoegsels. Zie [les 127](#).

נתן Geven Jij (m) zult geven תיתן titten תן ten תני t^enie נתנו t^enoe

Het werkwoord **Zijn**, háyáh, is een verhaal op zich. Zie [les 27](#).

היה Zijn Jij (m) zult zijn תייה tiyèh היה h^eyeh היי hayie היי h^eyoe
 of היה h^eweh

Woordenschat

עבד	èvèd (m)	Knecht, bediende, slaaf, arbeider
הוליד	holied [hif'il]	Verwekken, voortbrengen (verwant met yeled, kind)
נער	na'ar (m)	Jongeman

Opdracht 1, Bijbel. Noteer de uitspraak en vertaal de volgende zinnen. Kijk bij elk werkwoord, of het een gebiedende wijs of verleden tijd is. Zie ook lessen [27 \(Zijn\)](#), [49 \(Heiligen\)](#), [52 \(Bewaken\)](#), [53 \(Zegenen\)](#), [97 \(Planten\)](#), [126 \(Gedenken\)](#), [127 \(Geven\)](#), [119 \(uitgangen\)](#), [150 \(Woordenlijst\)](#).

שמור את-יום השבת, לקדשו, כאשר צוה, יהוה אלהיך

וזכרת, כי עבד היית בארץ מצרים

כַּבֵּד אֶת-אָבִיךָ, וְאֶת-אִמְךָ

 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-נְעָרָיו, שֵׁבוּ-לָכֶם פֹּה עִם-הַחֲמוֹר

 גֹּר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת, וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ: כִּי-לֹךְ וּלְזָרְעֶךָ, אֲתֵן אֶת-כָּל-הָאֲרֶצֶת הָאֵל

 שִׁירֹו לַיהוָה, שִׁיר חֲדָשׁ; שִׁירֹו לַיהוָה, כָּל-הָאָרֶץ. שִׁירֹו לַיהוָה, בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ

 בָּנוּ בְּתִים, וְשָׁבוּ; וְנָטְעוּ גִּנּוֹת, וְאָכְלוּ אֶת-פְּרִיָן קָחוּ נָשִׁים, וְהוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord הוֹלִיד holied [hif'il] Verwekken, voortbrengen. Zie [les 43](#).
 Vanwege de 'verborgen' eerste radicaal yod is de eerste klank steeds een O.
 Controleer jezelf op de website conjugator.reverso.net/conjugation-hebrew.html.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)				אֲנִי
Ik (v)	מּוֹלִידָה molidáh	הוֹלִדְתִי holadtie	אוֹלִיד olied	אֲנִי
Jij (m)				אַתָּה
Jij (v)				אַתְּ
Hij				הוא
Zij				היא
Wij (m)				אֲנַחְנוּ
Wij (v)				אֲנַחְנוּ
Jullie (m)				אַתֶּם
Jullie (v)				אַתֶּן
Zij (m)				הֵם
Zij (v)				הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:,
 infinitief: לְהוֹלִיד leholied